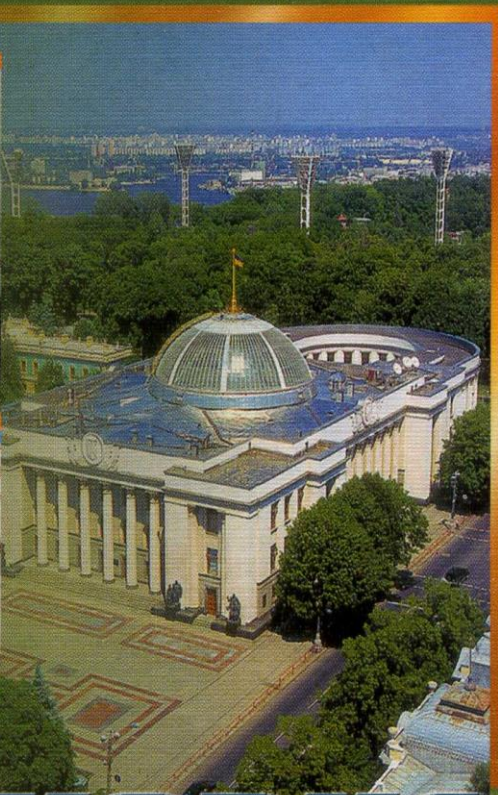

О. Ю. Оболенський

Державна служба

Рецензенти:

В. Б. Авер'янов, д-р юрид. наук, проф., засл. юрист України
(Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України)

А. Ф. Мельник, д-р екон. наук, проф.
(Тернопільська академія народного господарства)

*Гриф надано Міністерством освіти і науки України
Лист № 14/18.2-1969 від 28.10.02*

785306

Оболенський О. Ю.

О 21 Державна служба: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2003. —
344 с.
ISBN 966-574-476-3

Навчальний посібник пропонує систематизовані знання в галузі державної служби щодо її ролі та місця в суспільно-політичній та соціально-економічній системах, з проблематики розвитку результативної та ефективної державної служби. Розглянуті загальнонаукові та законодавчі засади державної служби, зміст і особливості її основних інститутів, наведені основні положення щодо формування та реалізації державно-службових відносин у державному апараті. Навчальний посібник призначений для професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування в загальнонаціональній системі професійного навчання державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та керівників підприємств, установ і організацій, а також для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальностями економічного, управлінського та юридичного напрямів.

Для практичних працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування різних категорій посад, учених, викладачів економічних, політологічних, юридичних, соціологічних дисциплін, а також для широкого кола читачів, які цікавляться проблемами державного управління, державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

ББК 67.401

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

ISBN 966-574-476-3

© О. Ю. Оболенський, 2003
© КНЕУ, 2003

Державна служба: наука, освіта, професійна діяльність,
галузь законодавства, спеціальність вищої школи 3

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

**Розділ 1. Державна служба в суспільно-політичній
та соціально-економічній системах 11**

1. Політична система, державне управління та
регулювання на трансформаційному етапі розвитку
держави 11
2. Держава добробуту та соціально орієнтована ринкова
система 18
3. Державна політика як цілеформуючий фактор
діяльності державного апарату та державної служби . . . 25
4. Механізм держави, державний апарат і державна
служба в системі державного управління 34
5. Соціальна природа державної служби 39
6. Значення і роль державної служби в умовах
державотворення України 43
7. Історія державної служби на теренах України та заходи
незалежної Української держави щодо її становлення
та розвитку 46

Розділ 2. Загальнонаукові засади теорії державної служби 55

8. Наукові умови виникнення теорії державної служби . . . 55
9. Основні поняття та категорії теорії державної служби. . . 58
10. Основні концепції бюрократії та сучасні тенденції
розвитку державної служби 68
11. Методологічні проблеми державної служби 79
12. Методологія системного підходу в державному
управлінні та державній службі. 86
13. Інституціональний підхід до державної служби 95

Розділ 3. Законодавчі засади державної служби	101
14. Конституційно-правові засади державної служби	101
15. Цілі, завдання та функції державної служби.	109
16. Основні принципи державної служби	118
Розділ 4. Правовий інститут державної служби	125
17. Зміст і структура правового інституту державної служби	125
18. Системність правового інституту державної служби	129
19. Державно-службові відносини в системі державної служби	133
<i>ОСОБЛИВА ЧАСТИНА. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА —</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНА СИСТЕМА ВИКОНАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЦІЛЕЙ І ЗАВДАНЬ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	
Розділ 5. Державна служба: економічний інститут	135
20. Державна служба як суб'єкт економічних відносин	135
21. Економіко-правові функції державної служби	145
22. Економічні аспекти державної служби як об'єкт управління	153
Розділ 6. Державна служба як соціальний інститут	158
23. Особливості державної служби як соціального інституту.	158
24. Соціальна сутність функціонування державної служби	161
Розділ 7. Державна служба як організаційний інститут	165
25. Види державної служби. Критерії класифікації	165
26. Служба в органах місцевого самоврядування	171
27. Посади в органах державної влади та органах місцевого самоврядування	175
28. Управління державною службою як діяльність спеціально створених органів державної влади та їх структурних підрозділів	179
Розділ 8. Правовий статус державного службовця	187
29. Загальні вимоги до державних службовців	187
30. Права та обов'язки державних службовців	191
31. Гарантії та заохочення державних службовців	198
32. Особливості відповідальності державних службовців	201
33. Обмеження та заборони, пов'язані з перебуванням на державній службі	206

Розділ 9. Формування та реалізація державно-службових відносин	209
34. Умови виникнення державно-службових відносин	209
35. Призначення на посаду	214
36. Просування по службі	215
37. Стаж державної служби	217
38. Формування кадрового резерву	218
39. Стажування	221
40. Атестація державних службовців	224
41. Конкурс	230
42. Припинення державно-службових відносин	233
43. Декларування доходів державних службовців	237
44. Професійне навчання як складова діяльності державного службовця	241
Розділ 10. Державна служба як культурний інститут.	265
45. Поняття культурного інституту державної служби та його складові	265
46. Формування культури державної служби в системі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації	274
47. Етика державного службовця	279
Розділ 11. Ефективність державної служби.	287
48. Поняття та зміст ефективності державної служби	287
49. Державна кадрова політика у сфері державної служби	295
50. Професійно-кваліфікаційні характеристики посад державних службовців як засіб забезпечення ефективності діяльності державної служби	301
51. Державно-політичні та соціально-економічні аспекти боротьби з корупцією	309
Розділ 12. Модель державної служби України та перспективи розвитку	318
52. Основні риси моделі державної служби України	318
53. Основні напрями розвитку державної служби України	323
Література	335